

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben:	
Egy óra . kor.	1.—
Negyedévre . "	3.—
Félévre . . . "	6.—
Egész évre . . "	12.—
Egyes példány 4 fill. (2 kr.)	

MAGYARSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Vidékre:	
Egy óra . kor.	1.20
Negyedévre . "	3.60
Félévre . . . "	7.—
Egész évre . . "	14.—
Egyes példány 4 fill. (2 kr.)	

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV. kerület, Vármház-körút 8. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. GYORFFY GYULA

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára . egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Az újabb vér- és pénzdó.

Budapest, febr. 21.

A képviselőházban az ellenzék tudva-levőleg késhegyig menő harcot folytat az ellen a katonai javaslatok ellen, melyek új vér- és pénzdókat követelnek a nemzettől. Az ellenzék harczát e tekintetben bizonyos mértékig mi is jogosultnak tartjuk. Utóvégre gróf Apponyi Albert is azt hirdette híres jászberényi szövegében, hogy a nemzet vállaira csak addig lehet a katonai terheket rakni, ameddig ezeket a terheket az ország gazdasági helyzete megbirja. Már pedig mi ránk, magyarokra ezideig a monarchia nagyhatalmi állásának szent nevében annyi terhet raktak, hogy szinte roskadozunk alatta. A munkabíró, termelni képes ifjuság nagy része katona, aki pedig nyomorék, azt hadmentességi adóval kell megváltanunk.

A képviselőház mai ülésén a katonai javaslatokhoz gróf Tisza István, Tisza Kálmán fia szól. Meg kell állapítanunk, hogy higgadtan kezelte a tárgyat. Nem akart szenvedélyeket lánggra lobbantani az amugy is elég gyújtó anyagot szolgáltatató javaslat keretében. Felszólalásának külső formája sokkal szerencsésebb volt, mint Andrassy Gyuláé. Az Ausztriával való közös védelmünk szükségességét Magyarországnak egész két-száz évig tartó küzdelmével indokolta meg. Akkor már a nemzet a törökkel való védekezésében és az osztrákkal szemben való alkotmány biztosításáért vívott harczban kimerült. Szükség volt

tehát egy szövetséges társra s az ki lehetett volna más, mint legközelebbi szomszédunk az osztrák, amely birodalomnak dinasztiaja, a Habsburg-ház maga is rokonságban állt a mi nemzeti kihalt uralkodóházunkkal, az Arpadokkal. Gróf Tisza István mikor rámutatott ennek a szövetségnek magyar nemzeti szempontból is szükséges voltára, egyben kiemelte igen helyesen azt is, hogy ezért a szövetségért mi rettenetes drágán adózunk. Igaza volt. Ezt a függetlenségi párt is tapsok közt ismerte el.

Mi a magunk véleménye szerint azok közé csatlakozunk, akik az ország védelmét elsőrendű érdeknek tartják. Hát hogy ha közös ez a védelem Ausztriával, akkor legyen még erősebb. De ennek a védelemnek keretében érvényesülniök kell a jogos magyar nemzeti követeléseknek is. Azoknak, amelyeket egykor a volt nemzeti párt irt lobogójára. A magyar ezredekben legyen magyar a vezényszó és legyen a jelvény, a zászló is. magyar színű trikolor. A magyar ifjak — kivált pusztuló középosztályunk fiai — találjanak kellő elhelyezést a hadsereg tisztikarában, ahol ha nem lesz annyi cseh, német granicsár, mindjárt közelebb jut ez a hadsereg a mi nemzetünk, magyar hazánk lelkéhez. Ha ezek a feltételek teljesülni fognak, akkor igenis hajlandók vagyunk erre az újabb áldozathozatalra is.

Körülbelül ez az országgyűlési ellenzéki pártok véleménye is, hogy véget

vessünk az ország közgazdasági életére is annyira káros parlamenti tusának. De gróf Tisza István egy szerencsétlen dolgot is szőtt ma békéltető célzatu beszédébe. Azt mondta, hogy ne okozunk kárörömöt ellenségeinknek azzal, hogy az uralkodónak a nemzet iránti jóakarátát meg nem háláljuk. Igenis megháláljuk. Meghálálja még a legszélbalibb magyar is. De az a jóakarát az uralkodó részéről nem kegyelem nemzete iránt, hanem kötelesség. És ne tessék gróf Tisza Istvánnak régi sebeket feszegetni, mit már felejteni akarunk ugyan, de azért az aradi tizenháromért és gróf Batthyányi Lajosért a dinasztianak köszönetet nem mondunk soha.

Budapest, február 21.

A képviselőház legközelebb február 25-én, szerdán délelőtt 11 órakor tart ülést. Napirendre van tűzve az interpellációs könyv felolvasása s a katonai javaslatok, melyekhez szólásra fel vannak iratkozva: Barabás Béla, Lovász Márton, Eitner Zsigmond, Ugron Gábor, Kovács Pál, Reich Aladár, Benedek János, Brázay Kálmán, Pichler Győző és Gabányi Miklós.

Gróf Zichy Jenő és a függetlenségi párt. A Pol. Ért. jelenti: gróf Zichy Jenőt tegnap Kossuth Ferenc több függetlenségi párti képviselő társaságában fölhitva, hogy lépjen be a függetlenségi pártba, miután politikai állásfoglalása teljesen egyezik a függetlenségi párt álláspontjával. Gróf Zichy Jenő hajlandóságát fejezte ki, de csak bizonyos feltételek mellett s ezek közt szerepel a delegáció kérdése is. Gróf Zichy Jenő hivatalos alakban még nem formulázta feltételeit, valószínű azonban, hogy a függetlenségi pártba való belépésének kérdése közelebről a függetlenségi és 48-as Kossuth-pártot is foglalkoztatni fogja.

A zászlót el ne hagyj!

Irta: Ibrányi Zsigmond.

Amikor Tóth Sándor belépett saját jászántárból a haza függetlenségeért küzdő honvédek sorába, Erzsikének, a szép Bogár Erzsikének a szívét is magával vitte a táborba lelkesedése mellett . . . Leányszó, ígéret! Azt mondta az Erzsi:

— Vissza foglak várni, imádkozom érted, édes Sándorom, minden este s reggel . . .

Mi lett a vége? Semmi lett a szép szó, eltűnt, mint a futó felhő s mikor Sándor fél év múlva társaival Ács alá került, akkor már kontyba kötötték a haját az Erzsikék. Sándor, amint meghallotta, hogy menyecske lett a kedveséből, éppen pipaszó mellett, esteli táborozásánál, felállt ülő helyzetéből, felnyitotta a pipája födelét, megigazitotta, megnyomkodta a dohányt benne, aztán megint reá zárta a kupakot, nagyot szitt belőle, mintha ebbe a nagy szívásba akarná beleölni minden gondolatát, a másik perczen pedig úgy vágta a sátort tartó czölöp szegletéhez, hogy az szerte-széjjel törött.

— Volt, nincs — szólott — kiszittam, eldobom.

Egy szóval sem mondott többet.

Ettől az időtől nagyon szűk lett a szava. Mit gondolt magában, mit nem, azt ki tudná megmondani? Hanem annyi áll, hogy a bátor Tóth káplár még vakmerőbbé vált, ke-reste a halált, de nem volt a káplárnak szerencséje hozzá.

Pedig a halál kaszájának busásan volt dolga Ács körül! Valamely portyázó honvéd-század, nem messze az ácsi erdőtől ellenségre bukkant. Rövid harcz fejlődött, a honvédek vitézül küzdtek, a zászló közöttük volt, csak meghalni lehetett, vagy győzni. Az ellen megfutott.

— Előre a zászlót! — szólott érczes hangon a napbarnított arcú, magas kapitány, mire a golyótól átluggatott, összerongyolt nemzeti színű lobogót előre vitte egy izmos komáromi fiú. A trombitás gyülekezést fújt. A kapitány rendbe akarta állítani századját, de hasztalan, mert a század harmada, a legbátrabb fiúk a futó ellenséget üldözik; vak szenvedélyvel szuronyt szegezve rohantak s mind jobban távolodtak. Nem mentheti meg a földi hatalom a haláltól őket.

— Fújd a tagadodat! — ordít a trombitásra elkeseredetten a kapitány. Egyet sodor a bajuszán s a futó ellenség után rohanó csapatra esik tekintete; az arcán tükröződik vissza, mit összeszorított ajkai közt mormog: megálljatok, a zászlót ne hagyjátok el! Egy sebesült jalkiáltását hozza a szellő a dombok felől, néhány lövés hallatszik újból, egy az üldözők közül elesett . . .

E pár perc alatt irtóztató esatára két a kapitány szívébe két érzelem: a bátorság és a fegyelem. Ő, ki sohasem félt a haláltól, kit a szerencsecsillaga el nem hagyott, kit a golyó nem fogott, veszni hagyja a bátor kis csapatot? Az a szenvedély olvasható le arcáról, amelynek percében még a legerő-

sebb férfi is képtelen magán uralkodni. Ilyen perczen minden, mi máskor törvény. szabály vagy szentség talán, megsemmisül, Önkénytelen kiröppen kardja hüvelyéből, mely még az ellenség vértől nedves; a vad rohamra való lelkesedést átlehel a katonákra is. A trombitás parancs nélkül riadót fúj, minydegik honvéd szíve megdobban, a fegyverre pattognak a szuronyok; egy a lelkesedés, egyetlen vezényszó, amit a kapitány kiált:

— Utánam! . . .

Még néhány száz lépés választotta el a bajtársaktól a segítőcsapatot, ám ekkorra már az ellenség észrevette, hogy az üldözők nagyon kevesen vannak; tömörültek s szembe fogadták a honvédek támadását . . . Csak még pár percig türelem és kitartás. A Mária-képes zászló, mint a megmentés angyala fennen lobog és közeledik. Az előbb megfutamodott ellenség egy része halom mellől sortüzet ad a vakmerő kis csapatra. Tóth Sándor káplárnak megrogyott a térde. Fel akarna emelkedni sietve, de nem tud; nem érti, miért zibong egész teste? . . . A többiek, mintha már nagyon messze lennének, olyan homályosan látja őket, mindig messzebb pedig úgy rémlik neki, hogy a szuronyok zörejét, a fegyverkakasok csettegetését egész közelről hallja s nem bír felkelni, még egyszer minden erejéből fel akar emelkedni, de torkát úgy szorítja valami, lélegzetvételre annyira képtelen. Összeszedi magát, a fegyvert görcsösen szorítja egyik kezében és

Gróf Esterházy Mihály jelöltsége. Galántáról táviratozzák: Gróf Esterházy Mihály a szabadelvű párt jelöltje tegnap tartotta körutját a galántai kerületben. Kíséretében voltak Hock János, Biró Lajos, Barcsay Domokos, báró Sennyey István és Bartal Aurél, képviselők, akiket a központ a jelölt támogatására kiküldött. Mára várják Szentiványi Árpád és Ivánka Oszkár képviselőket. Ahol a jelölt kíséretével megjelent, mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. A néppárt, melynek jelöltje dr. Kormos inkább a tót községekre támaszkodik. A függetlenségi párt Polónyi visszalépésével fölbomlott és nagy részben csatlakozott gróf Esterházy zászlájához. A függetlenségi párt jelöltje Tömöri Jenő, február 22-én érkezik a kerületbe több függetlenségi képviselő kíséretében.

Időszaki képviselőválasztások. Kézdivásárhelyről jelentik, hogy a csikszentmártoni kerületben Győrffy Gyulával szemben ma felléptették Kossuth-párti programmal Rápolthy Gábor alsócsernátoni földbirtokost, a kézdivásárhelyi és vidéki függetlenségi párt elnökét, aki már megkezdte körutját a kerületben. Győrffy Gyula megválasztása bizonyos.

Lugosról jelentik, hogy a krassószörényi központi választmány ma tartott ülésében a facseti képviselőválasztást márczius 2-ára tűzte ki. A választás elnökéül Issekutz Aurél megyei főjegyzőt, elnökhelyettesé Sulyok Árpád tiszti ügyészt választották meg.

Kitüntetések a kiegyezésért. Félhivatalosan jelentik, hogy a király a kiegyezés munkálataiban való közreműködéséért Toepke Alfréd pénzügyminiszteri államtitkárt a Lipót-rend középkeresztjével, báró Andreánszky, Popovics István pénzügyi és Biró Tamás kereskedelemügyi miniszteri tanácsost a szent István-rend kiskeresztjével, Lestyánszky Sándor pénzügyminiszteri tanácsost és Ottlik Iván földművelésügyi miniszteri tanácsost a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki, Emerling kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsosnak pedig a miniszteri tanácsosi címet és jelleget adta.

Szerbia közeledése Magyarországhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Belgrád, febr. 20.

Az itteni kormány- és politikai körök, különösen a kereskedői világ, mindenáron azon vannak, hogy a rideg, számító bécsi politikával szemben, őszinte, nyílt közeledés történjen Magyarországhoz. Eddigelé a szerb kormányok is Bécs után indultak, s a legtöbb kormány, Magyarország mellőzésével, a bécsi diplomáciával s az osztrák kormányokkal

magasra emeli; hiszen mindjárt rohan ő is... Ekkor esik vissza, néhány vércsepp bugyan ki száján, hörgésszerű hangot hallat és egyszer kileheli lelkét.

— Szuronyt szegez. Előre! — hallatszák a kapitány szava s mint bős fergeteg, úgy veti magát az ellenségre a segítő honvédcsoport. Volna-e erő, mely e rohamnak ellent állani tudna? Hiszen bajtársaik testén rohanak keresztül s a haldoklóknak vére bosszúét kiált. A csatakiáltást szitok, jankiáltás váltja fel... Az ellenség megtizedelve futott, hanem a vakmerő kis csapatból csupán öt legény maradt...

A kapitány gyülekezőt fuvat. Arcza olyan, mint a bronz-szoboré, nem árulja el azt a nagy fájdalmat, melyet az elveszített bátor fiúk miatt érez; nem szabad a lelkesedést megsiratni.

— Elő a zászlót!

Az a zászló pedig még rongyosabb és barnább volt a lőpor füstjétől, azonban szent volt.

A komáromi fiu megállott a sor előtt; az örök álom országába tért Tóth káplártól vagy harminc lépésnyire. A kapitány felismerte messziről fekvő helyzetében is a derék katonát. Fájó köny tolakodott szemébe.

— Vissza te áruló köny! — magába fojtja fájdalmát, a Mária-képes zászlóra mutat és dörgő hangon, hogy minden legény emlékébe vésse, ezt kiáltja:

— Honvéd, a zászlót el ne hagyj!

léptek érintkezésbe. Magyarországgal és a magyar kormánnyal csak akkor foglalkoztak, ha a szerb sertés és marhakivitel elé akadályok gördültek. A közvetítő szerepet ekkor is a bécsi külügyi hivatal vitte.

A szerb sajtó egy része is már évek óta sürgeti, hogy Magyarországgal szorosabb politikai és kereskedelmi összeköttetést kell létesíteni. Szerb részről már pár éve, hogy megtették a kezdő lépést. Szerb kereskedelmi muzeumot nyitottak Budapesten, a szerb hajóstársaság is ügynökséget állított fel a magyar fővárosban számos szerb kereskedelmi ügynök is egyre faram, hogy a két szomszédország kereskedelmi és iparczikkei kölcsönös piacot találjanak s a kereskedés világméretű egymáshoz közelebb hozza. E téren máris mutatkozik némi eredmény, mindazáltal némi közöny, ugyszólván bizalmatlanság vehető észre a magyarok részéről, ami éles ellentétet képez az osztrák és német kereskedők nyájasságával és alázatosságával szemben. Ennek a ridegségnek meg kell szűnie, mert a tartózkodó bizalmatlanság nem mozdítja elő a magyar kereskedelem és ipar érdekeit.

Politikai téren és szerb részről tétetett meg a kezdő lépés. A napokban végbement krusedoli látogatást még a Vuics-kormány kezdeményezte a múlt évben. Tényleg, szerb részről az volt a szándék, hogy a magyar és szerb kormány ünnepélyesebb programmal alapján fogadja a szerb királyi párt a magyar területen, Krusedolon, Milán sírjánál teendő kegyeletos látogatás alkalmával.

Másrészt szerb részről ama óhajnak adtak kifejezést, hogy *Ferencz József* király Budapesten fogadja *Sándor* királyt és *Draga* királynét. A szerb kormány egy bizalmi férfia, *Gersics* Giga államtanácsos, volt miniszter két ízben is felkereste volt ez ügyben *Szél* magyar miniszterelnököt, gróf *Apponyi* Albertet és *Tallán* Bélát, a karlócazi kongresszus királyi képviselőit, akikkel a magyar és szerb viszonyokról és a két szomszéd egymáshoz való közeledéséről beszélgettek.

Goluchovszky közös külügyminiszter a szerb királyi pár krusedoli és későbbi látogatását illetően, *teljesen mellőzte a magyar kormányt*. Kizárólag a szerb kormánnyal tárgyalt s gróf *Khuen-Héderváry* bánt is az osztrák külügyminiszter rendelte Bécsbe s ott látta el őt utasítással és ott szövegezték meg azt a beszédet is, melylyel a horvát bán a szerb királyi párt Zimonyban, az *osztrák-magyar* területen üdvözölte.

A szerb kormánykörökre kellemetlenül hatott a bécsi külügyi hivatal eljárása, mely a krusedoli programmon változtatott s a szerb királyi pár tervbe vett budapesti látogatásának elhalasztása.

Mindazáltal bizonyosra vehető, hogy *Sándor* király és *Draga* királyné ez év május havában Budapesten látogatják meg *Ferencz József* magyar királyt s a beavatottak tudni vélik, hogy ez alkalommal *József Agost* főherceg és *Auguszt* főhercegnő is jelen lesznek a szerb királyi pár fogadására.

Ez a látogatás lesz hivatva a régi barátságos viszonyt Szerbia és Magyarország közt helyreállítani.

Pasics.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 21.

Ma reggel megmozdult az utca. Végre meg volt az első tüntetés a katonai javaslat ellen. Az igaz, nagyon kisszabású volt, de ez is elég volt ahhoz, hogy a katonai javaslatok ne mehessenek keresztül az utca beleszólása nélkül. Ma reggel érkezett a fővárosba Kunfélegyháza száztagu küldöttsége, hogy a város feliratát a katonai javaslatok ellen a t. Ház elé terjesszék. A küldöttséghez csatlakozott az egyetemi ifjúság, amely aztán ellepte a képviselőház előtti teret és tüntetett. A függetlenségi képviselőket megéjlenzték, a minisztereket pedig megabcsúgolták.

Az ülést féltizenegykor nyitotta meg *Tallán* Béla elnök.

Mindjárt az ülés elején zajos volt a tanács-

kozás, ma terjesztette a Ház elé *Kammerer* Ernő előadó a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslatot. Az ellenzék, mikor *Kammerer* a javaslat címét olvasta, elkezdett zajongni, amitől oly lárma lett, hogy az előadó későbbi szavait nem lehetett hallani. Végre is az elnök nagynehezen csendet csinált s *Kammerer* újra beterjesztette a javaslatot.

Rátértek ezután a napirendre s *Zboray* Miklós a néppárt kivézenyelt tagja előterjesztette indítványát *Győrffy* Gyulának a választóihoz intézett levelére, az összeférhetlenségi bizottság eljárása ellen használt kifejezése tárgyában.

Plósz Sándor igazságügyminiszter szólott az indítványhoz s arra kérte a Házat, térjen fölötté napirendre.

A jobboldal zajosan helyeselte az igazságügyminiszter kijelentését, amire *Zboray* hamar visszavonta az indítványát.

Legérdekesebb eseménye volt t. Háznak *Tisza* István gróf felszólalása a katonai javaslatoknál. Sokat vártak *Tisza* felszólalásától, de bizony egy csomó frázisnál egyebet nem kaptak.

Az ülés végén *Várady* Károly mondott tartalmas és okos beszédet a javaslatok ellen.

A legközelebbi ülés szerdán délelőtt 11 órakor lesz.

Elnök: *Tallán* Béla alelnök

Jegyzők: gróf *Teleki* Sándor, *Nyegre* László, *Endrey* Gyula.

Elnök: az ülést megnyitja. A katonai javaslatok ellen a törvényhatóságok és városok feliratai közül Félegyháza feliratát *Hentaller* Lajos felszólalása után a jegyző felolvassa.

Napirend előtt

A civillista.

Kammerer Ernő előadó beterjeszti a királyi udvartartás költségeinek felemeléséről szóló törvényjavaslatot.

Felkiáltások: Nem adjuk! Eláll! (Folyton tartó zaj.)

Benedek János: Miután nem hallotta, mit mondott az előadó, követeli, hogy még egyszer terjeszse elő a javaslatot.

Molnár Jenő: Tiltakozik az ellen, hogy az előadó felhasználja a zajt s úgy terjeszse elő a javaslatot.

Várady Károly: Szintén tiltakozik az előterjesztés formája ellen. Ez törvény- és házszabályellenes.

Elnök: Én hallottam jól, mit terjesztett elő az előadó. Konstatálja, hogy a baloldal zajongott. *Várady*nak megjegyzi, hogy ez nem volt törvénytelen eljárás.

Nessi Pál: De az volt.

Elnök: *Nessi* Pált rendreutasítja.

Rakovszky István: Hozzájárul ahhoz, hogy a javaslatot újra terjeszse elő az előadó.

Barabás Béla: Ez az eset veszedelmes precedens lehet. Az előadó kis Bánffy. Ha az elnök nem tud rendet tartani, szálljon le.

Elnök: *Barabás* legutolsó kijelentését megjegyzi a jövőre. (Tiltakozás nagy zaj.)

Rakovszky István: Ha az elnök szavai javulást jelentenek, akceptálja, de ha fenyegetés akart lenni, kijelenti, hogy az esetben az egész ellenzékét utjában fogja találni. (Zajos helyeslés az egész baloldalon.)

Kammerer Ernő újra előterjeszti a javaslatot.

Barabás Béla: Arra kéri a házat, hogy a javaslatot az osztályokhoz utasítsa.

Szél Kálmán miniszterelnök: Kéri a Házat, ne utasítsák az osztályokhoz, hanem a Ház az osztályok mellőzésével rendesen tárgyalja. Indokolja kérelmét azzal, hogy a javaslatot már minden bizottság tárgyalta.

Elnök felteszi a kérdést s a Ház többsége a miniszterelnök indítványát veszi tudomásul.

Katonai előterjesztések.

Münnich Aurél a véderő-bizottság előadója több katonaiskolai intézkedésről szóló jelentést terjeszt elő.

Az indítvány- és interpellációs-könyv felolvasása után rátértek a

napirendre

Győrffy Gyula levele.

Zboray Miklós: Teljes nyugalommal és objektivitással akar szólni. Ismerteti *Győrffy* Gyula volt képviselő összeférhetlenségi eseteit. Mikor az ítélő zsüri kimondta az összeférhetlenséget, *Győrffy* nem az összeférhetlenségi állásáról, hanem a mandátumáról mondott le. De aztán újra a régi kerületben lépett fel s választóihoz levelet intézett, melyben az összeférhetlenségi zsüri eljárásáról azt mondta, hogy az erőszakoskodott,

részrehajló volt s őt zaklatta. Szóval felolvassa Györfly levelét. Soha meg nem nyilatkoztak az ítélő zsüri ellen ily hangon.

Kell, hogy ez ellen a képviselőház tiltakozzék. A következő indítványt terjeszti elő: Erre vonatkozólag indítványt terjeszt elő.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Nézete szerint nem annyira az ítélő zsüri ellen, hanem az állandó összeférhetlenségi bizottság ellen szól Györfly levele. Nézete szerint nem kell válaszolni a támadásra.

Elnök: Következnek a

A katonai javaslatok.

Az ujonczok megajánlása.

Gróf Tisza István: Mindenekelőtt kéri a Házat, ne értsék félre. Egy kérdéssel akar foglalkozni, mely a baloldaltól hangzott, hogy idegen célra, idegen érdekért kérnek pénzt. Szólok is ezekért egy krajczárt sem szavazna meg. De miután nemzeti célokról van szó, meg kell hozni az áldozatokat. A közös hadsereg híve, de elismeri, hogy sok nemzeti cél jogos, mikor az önálló hadsereget kívánjuk, de erről le kell mondani, ha közös hadsereget akarunk. Kívánja, hogy nemzeti és harcoképesség szempontjából a katonai iskolákban több magyar fiu nyerjen helyet. A hadseregnél sok a teendő s ezt elérhetőnek tartja a közös intézmény fenntartása mellett is. Az 1867. évi XX. törvényzikk magyarázata azt mondja, hogy azok, akik azt alkották és végrehajtották, noha károsnak és sérelmesnek tartották, azt mégsem mondták, hogy a véderő szervezete ellentétben állana a törvényvel.

Rátérve a javaslat méltatására, azt kéri, magyar érdek követeli-e, hogy az osztrák-magyar monarchia nagyhatalmi állása fenmaradjon-e?

Felkiáltások: Nem!

Gróf Tisza István: Amit Andrássy Gyula mondott arról, azt magáévá teszi.

Horváth Gyula: Egy huron pendülnek.

Gróf Tisza István: Ha úgy tetszik, egy huron pendül Andrássyval. Végre annyi szenvedés és megpróbáltatás után a király és nemzet megértette egymást.

Felkiáltások balról: Óh! Óh!

Gróf Tisza István: Ne tiltakozzanak, hisz 67 óta a magyar kormány és a többség vezette az ország ügyeit, ne vegyenek célpontul egy oly személyt, aki fölül és kívül áll minden politikai küzdelmen. Ne tüntessék fel a nemzetet a külföld előtt úgy, hogy hálátlan, mert a nemzetnek sokat kell köszönni a királynak. (Zajos éljenzés a jobboldalon. Folytonosság a szélsőbaloldalon.)

Felkiáltások: Mit köszönjünk meg? (Zaj)

Elnök harmadszor és utóljára figyelmezteti Papp Zoltánt, hogy ne szóljon közbe.

Gróf Tisza István: Nem a monarchiának...

Felkiáltások balról: Magyar hazáról beszéljen. **Gróf Tisza István:**... nincs olyan célja a külpolitika terén, ami a magyar nemzet ellen, vagy kárára történék.

A Balkán-államok függetlenségét biztosítania kell a magyar nemzetnek. Célja ezzel a kijelentéssel, hogy a Balkán-államok barátot s ne ellenséget lássanak bennük.

Rákosi Viktor: Azért kell lemondanunk a mi függetlenségünkről.

Gróf Tisza István: Nincs veszedelmesebb s nem lehet nagyobb csapás, ha egy államférfiu külügyi politikát folytat, gyenge hadsereggel. Lássák tehát a Balkán-államok, hogy a függetlenségüket akarjuk.

Zboray Miklós: Macedonai Nagy Sándor.

Felkiáltások a szélsőbalról: Hát a mi függetlenségünk. (Tartós zaj.)

Gróf Tisza István: Fölemelt fővel szavazza meg a javaslatot, meggyőződése szerint ezzel szolgálatot tesz hazájának. (Zajos éljenzés a jobboldalon. Szónokot számosan üdvözlök. Felkiáltások a szélsőbalon: Hoch! Hoch!)

Elnök az ülést 5 percze felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök **Dániel Gábor** alelnök, aki újra megnyitja az ülést.

Várady Károly: Mindenekelőtt foglalkozni akar Tisza beszédjével, amelyre azt sem lehet mondani, hogy utóajánlat, de még azt sem, hogy sikerült. Mert mikor valaki keletről beszél s megelégedik a saját nemzetének függetlenségéről, nem lehet azt a beszédet sikerültnek mondani.

Molnár Jenő: Bécs felé beszélt.

Báró Fejérváry Géza: Ugy-e nem tetszik? Tudom.

Várady Károly: Gróf Tisza nem akart minden ellenzéki szónokkal foglalkozni, nem akarta a beszédeket leszámítani, de szóló leszámította Tisza beszédjét, noha nem tagja egy pénzintézetnek sem. Ez a javaslat teljesen idegen érdeket szolgál, meglátszott Tisza beszédében,

mikor a keleti államok függetlenségét akarja biztosítani.

Rátérve azután a törvényjavaslat birálására, kijelenti, hogy a hadsereg szolgálati nyelvét nem ismeri el felségjognak, mert az mindig a nemzet joga volt. Mindig az történt, amit a dinasztia akart. Szavai igazolására felolvasta az összes feliratokat. (Folyton tartó zaj.)

Elnök: (Csönget.) Csendet kérek, hogy a szónok befejezhesse beszédét.

Várady Károly: Határozati javaslatot nyújt be: Utasítja a Ház a kormányt, hogy a magyar nyelvnek a hadseregbe való behozatalára javaslatot nyújtson be.

Elnök megállapítja a legközelebbi ülés napirendjét.

Válasz az interpellációkra.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter válaszul **Kremsmarik János**nak arra az interpellációjára, hogy az Adria hajós-társaság beszűntette a fiume-marokkói hajójáratot. Intézkedett, hogy a társaság a tavasszal életbe léptesse a hajójáratot. (Helyeslés.)

Kremsmarik János és a Ház tudomásul veszi a választ.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Kaas Ivor bárónak a tót házalókra tett interpellációjára kijelenti, hogy leiratokat bocsátott ki, hogy az igazolmányokra életbeléptetett intézkedés nem volt helyes. Ezentúl kiméletesen bánjanak a házalókkal.

Báró Kaas Ivor: Köszönettel veszi tudomásul a miniszter válaszát. De megjegyzi, hogy a felsővidéki tótok között nagy a szegénység. Kéri, hogy a miniszter intézkedését a többi vándoriparosra is terjessze ki.

A Ház tudomásul veszi a miniszter válaszát. **Kováts Pál** arra kéri a Házat, hogy szerdán mondassa el interpellációját.

Elnök a Ház határozatát erre kimondja s az ülést bezárja.

Az ülés 3 órakor végződik.

Tüntetés a katonai javaslatok ellen.

— Félégyháza monstreputációja. —

(A Magyarság tudósítójától.)

Budapest, február 21.

Kis-Kun-Félégyháza város polgársága népgyűlést tartott a múlt vasárnap, amelyen elhatározták, hogy a katonai javaslatok ellen küldöttséget indítanak **Apponyi Albert** gróf házelnökhöz s átadják neki tiltakozó kérvényüket. A száztáru küldöttség, amelyhez még sok félégyházi polgár és polgárnő is csatlakozott, ma reggel érkezett meg a nyugati pályaudvarra. Fogadására nemzetiszínű lobogók alatt kivonult az egyetemi ifjuság és a főváros polgárai közül számosan. **Holló Lajos**, Félégyháza országgyűlési képviselője, **Lovász Márton**, **Molnár Jenő** és **Nessi Pál** képviselők fogadták a pályaudvaron az impozáns küldöttséget. Jómódu, törzsgyökeres magyar ember valamennyi s láthatólag meghatotta őket a lelkes fogadás. A pályaudvar előtti térségen nagy kört formálva, éljenző tömeg gyülekezett s a hogy a félégyháziak kijöttek az állomási épületből, lelkes éljenzéssel köszöntötték őket. Az egyetemi ifjuság nevében **Hoffmann Ottó** üdvözölte a küldöttséget.

Az ifjuságnak üdvözlését mondom én — ugymond — melynek vérének kívánja egy nekünk idegen és gyűlölt hatalom. Mindentadunk egyetlen magyar hazánknak, de semmit annak, aki most követel!

A beszéd után lelkes éljenzésbe tört ki a tömeg. **Szabó István** müegyetemi hallgató szölt még, a polgárság részéről pedig **Kardhordó Árpád** üdvözölte a küldöttséget. A félégyháziak közül **Kocsis Sándor**, a félégyházi függetlenségi párt elnöke köszönte meg a fogadást, mire megindult a sok százra folszaporodott tömeg. A Váci-köruton és Alkotmány-utczán át a parlamenti épület elé vonultak, zászlók alatt, hazafias dalokat énekelve s folyton abczugolva a honvédelmi minisztert. Az Alkotmány-utczából a parlamenti épület előtti nagy térségre ömlött ki a tömeg, ahol a rendőrség nagy apparátussal helyezkedett el. A képviselők kapuján bocsátották be a küldöttséget, amely felvonult az einöki elfogadó terembe.

Amikor **Apponyi Albert** gróf megjelent, kitörő éljennel üdvözölték, majd **Tóth Imre** félégyházi

tégla gyáros nyujtotta át a félégyházi népgyűlés kérvényét a katonai javaslatok ellen.

Az éljenzés csillapultával **Apponyi Albert** gróf ezt válaszolta a küldöttségnek:

Tisztelt uraim! A kérvényt átvettem képviselőjükhöz. Nem is vehettem át mástól, mint képviselőtől, minthogy a házszabályok világos rendelete szerint kérvény csak képviselő közvetítésével adható be, nem pedig küldöttség útján. Ugy veszem tehát szives megjelenésüket, hogy midőn az országgyűlés tárgyalásainak meghallgatása végett a képviselőházba eljöttek, engem külön akartak megtisztelni óhajtaik előadásával. Hogy ezekre nézve érdemileg nyilatkozzam, azt tőlem állásomnál fogva nem várhatják. Ennek az állásnak kötelessége, hogy az országgyűlés előterjesztett minden javaslatnál biztosítsam a parlamenti vitaközös szabadságát, megóvjam a vitaközös és szólási szabadságnak az alkotmányban és a házszabályokban megállapított korlátait és amennyire az hatalmamban áll, akként vezesse a tárgyalásokat, hogy a képviselőház többségének akarata érvényesüljön. Önök alkotmányos jogukat gyakorolták, midőn nézeteiknek törvényes formában kifejezést adtak, egyebekben csak arra kérhetem önöket, hogy a törvényhozás döntését bizalommal várják és annak idején alkotmányos megnyugvással fogadják. Igen örülök, hogy a hazának ennyi derék polgárát láthatom.

Megtapsolták, megéljenzették **Apponyi** beszéde végeztével s azután a képviselőház karzatára vonult a küldöttség, megtöltve az egész baloldali karzatot s a jobboldalnak egy részét is. Kérvényüket mindjárt napirend előtt fölolvasták a Házban.

A küldöttségtől elkülönített tömeg nagy csapatba verődve tolongott a képviselőház előtt és sok dolgot adott a rendőrségnek. Megabczugolták az ülésre érkező honvédelmi minisztert s legnagyobb részük megvárta a félégyháziakat, a míg az üléstől kijöttek.

Az ülés után egy köruti előcsarnokban kétszáz teritékü ebéd volt a félégyháziak tiszteleire.

FŐVÁROS.

— **A vámfelügyelői állások megszüntetése.** A pénzügyi osztály ma nagyobb előterjesztést tett a tanácsnak, amelyben a vámfelügyelői állások megszüntetését javasolta. Az előterjesztés szerint a vámfelügyelők évenként 107 ezer koronájában kerülnek a városnak s működésük még sem megfelelő. A különböző vállalatoknál, amelyek harmadfél millió korona városi vámot szolgáltatnak be a fővárosnak nincsen vámfelügyelő, a fogyasztási adóhivalknál pedig, a hol a vámfelügyelők vannak, az évi bevétel csak 600 ezer korona. A mai rendszer a közönséget is ok nélkül zaklatja. Az ügyosztály tehát a mostani vámfelügyelői állások megszüntetésével azt javasolja, hogy 32 vámfelügyelő helyett csak öt legyen. Így az ellenőrzés költsége 16.500 koronába kerül. Az új vámfelügyelőket az ügyosztályba osztanák be s csak időnkint ellenőrzének a fogyasztási adóhivatalok működését.

— **Diákok hangverseny-utja.** A VIII. kerületi polgári fiúiskola kétszázötven tanulója a husvéti vakációban kirándulást tervez, hogy megismerje a vidéki városokat. Most az iskola vezetősége bejelentette a tanácsnak, hogy **Aradon**, **Nagyváradon**, **Kolozsvárt** és **Gyulafehérvárott** a 250 diák hangversenyt fog rendezni, hogy az utiköltségnek legalább egy részét megszerezzék.

— **A hordár-szabályrendelet.** A közgyűlés tudvalóleg hosszú tárgyalás után megállapította a hordár-szabályrendeletet. A szabályrendeletet a tanács most harmincz napi közszemlére kifüggesztette. A szegény hordárok, most nagy reménységgel várják a szabályrendelet jóváhagyását, hogy végre fölszabaduljanak a hordárállalkozók rabszolgaságából.

Olvásóinkhoz.

Az a törhetlen ragaszkodás, melylyel olvasóink lapunkat immár négyéves fennállása óta részesítik s az a benső viszony, amely a *Magyarság* és olvasói között kifejlődött, arra kötelez bennünket, hogy ezt a ragaszkodást viszonzozzuk, ezt a szívélyes viszonyt ápoljuk. Olyan ujsággá akarjuk tenni a *Magyarságot*, hogy abban az olvasó megtaláljon mindent, ami iránt érdeklődik. Olyan ujságot akarunk az olvasó kezébe adni, amely nélkülözhetetvé teszi minden más lap járatását. Ez a cél lebegett szemünk előtt, a midőn a

Magyar Család

czimű képes szépirodalmi mellékletünket megindítottuk, melyet mai számunkkal küldünk szét első ízben t. olvasóinknak.

Ugyancsak a mai számunkkal kezdjük meg *Magyar Gyula* jeles tollu ismert írónk

Aranytermő szőlő

czimű zamatos magyarsággal megírt, rendkívül érdekfeszítő regényét. Kiemelendőbb jeleneteinek és alakjainak illusztrációjával.

Azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése a folyó hónap végén lejár, tisztelettel kérjük, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétküldésben fennakadás történjék.

A *Magyarság* előfizetési ára a Magyar Család képes szépirodalmi melléklettel együtt

Helyben:		Vidékre:	
Egy évre . . .	12 K.	Egy évre . . .	14.— K.
Fél évre . . .	6 „	Fél évre . . .	7.— „
Negyed évre . . .	3 „	Negyed évre . . .	3.60 „
Egy óra . . .	1 „	Egy óra . . .	1.20 „

Egyes szám ára 4 fillér.

Tisztelettel

A *Magyarság* szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

— (*Magyar Család*) czimű szépirodalmi képes heti mellékletünk — ezuttal elsősorban — a következő tartalommal jelent meg: Magyar nő (vers) írta Tarcsafalvi Albert. Három piros alma (Magyar Gyulától). Látomány (vers) Horváth Böskétől. Boldogtalan királynők. A dahomey amazonok (képpel). Az álmadozó (képpel). Nótás tárgyalás (tréfa). Járok magamban (vers) Fülöp Jenő Györgytől. A Tiszán (vers) Magyar Gyulától. Betegen (vers) Szabolcsi Mihálytól. Temetőben (vers) Gáspár Imrétől. Mindenféle.

(*A spanyol anyakirálynő hazautazása.*) *Mária Krisztina* spanyol anyakirályné ma reggel leányával, *Mária Terézia* infánsnővel Párison át, mint Bécsből táviratozzák visszautazott Madridba. Münchenben *Mária Terézia* bajor hercegnő is csatlakozik hozzájuk. A pályaudvaron megjelent a király, Frigyes herceg nejével, Jenő és Rainer hercegek, a kumberlandi herceg nejével, a spanyol nagykövet. A király és az uralkodóház tagjai nagyon melegen bucsuztak el a királynőtől és leányától.

— (*Wechselmann Ignác végrendelete.*) Ma délelőtt bontották föl végrendeletét a minap elhunyt Wechselmann Ignác lovag, budapesti műépítőnek, a takarékos, egyszerű életet élt dusszagdad embernek az ötödik kerületi járásbírósnál *Mikinszky* István szobájában. Résztettek benne a végrendeletet átnyújtó *Weinman* Fülöp királyi közjegyző, *Neuschloss* Emil és *Mandovszky* Lipót, a megboldogult sógorai, meg *Felner* Tivadar dr. ügyvéd, az örökösök képviselője. A megboldogult egy fővégrendeletet, öt fiókvégrendeletet, több ajándékozó szerződést és vagyoni leltárt hagyott hátra. Elsőnek azt a szerződést olvasták föl, amelyet Wechselmann Ignác és felesége 1878 december 10-én kötöttek maguk közt. Ezután olvasták föl a tulajdonképpeni végrendeletet, a melyet 1881 december 10-én írt Wechselmann lovag. Ebben megerősíti a feleséggel kötött szerződés tételeit s újabb háromszázezer koronát testál rá, azzal a kérelemmel, hogy fordítsa saját tetszése szerint való jótékony célokra. Azután huszonnyolcz kisebb tétel következik, amelyben összesen hetvenegyezerháromszáz koronát fordít humánus célra az örökösök. E szerint kap: a pesti zsidó hitközség fiu-árvaháza hatezer koronát, a zsidó leány-árvaház hat-

ezret, a zsidó nőegyesület népkonyhája kétezret, a zsidó sinylők háza hatezer, maga a pesti zsidó hitközség tizenkétezer, a Talmud-egyesület négyezer, a zsidó tanítók segítő-egyesülete ezret, a Kevra Kadisa ezret, a zsidó siketnémák háza ezret, a zsidó ösztöndíj-egyesület ezerhat-százat az Alliance Universelle ezret, a zsidó kézművesek és iparosok egyesülete ezret, az ötödik kerületi jótékony-egyesület ötszázat, a Konkordia, a Klotild és a Mária Dorottya-jótékony-egyesületek mindegyike négyszázat, a Stefánia-gyermekkorház ezerkétszázat, a Szegény gyermekkert-egyesület ezret, a Mentő-egyesület kétezer, a Születi gyermektelep-egyesület négyezer, a gyógyult elmebajosokat segítő-egyesület hatszázat, egy porosz gyermek-gondozó-egyesület ezerkétszázat, a hajléktalanok menedékhelye kétezer, a pesti zsidó hitközség szegényei tizenkétezer, a mi összesen hetvenegyezerháromszáz korona. Külön tételben huszezer koronát hágy szülővárosának, a porosz sziléziai Nikoláj-nak zsidóárvaház alapítására. Ezután következnek a horribilis tételek, a nagy alapítványok. Budapest városának egy millió négyszázezer koronát adományoz, hogy azon ötven vak gyermek számára nevelő-intézet építsen. A rokonságról gondoskodik azután a végrendelet. Az I. számú fiókvégrendeletben van azután szó a másik nagy alapítványról, a két millió és négyszázezer koronáról, amelyet tanítók és tanítónők javára tett. Felerészben zsidó, felerészben keresztény tanítók kapnak a summa kamataiból évenként 2—400 koronás jutalmat. Következő fiókvégrendeletében kinevezi testamentuma végrehajtóinak a budapesti német főkon-zult, annak ügyvédjét, *Mandovszky* Lipót sógorát és *Havel* műépítőt. A következő fiókvégrendeletében többnyire feleségéről gondoskodik s végső összegben egy millió kétszáz ezer koronát hágy számára. Vagyónáról 1901. december 31-én csinált leltárt *Wechselmann* Ignác, amikor összes vagyona hétmilliószázhatvanezerhátszázötvenkorona volt. Ebből végső akarata szerint jut a feleségére, az alapítványokra (4,191,300 korona), s az egyéb felsorolt tételekre összesen ötmillió-négyszázharmincegyezerháromszáz korona. Legutolsó fiókvégrendeletében arra inti örökösait *Wechselmann* Ignác, hogy vegyenek példát róla s éljenek szerényen és szorgalmas törekvéssel.

— (*Bécsben betiltott szláv hangverseny.*) A Bécsben tartózkodó szláv egyetemi ifjuság e hó 22-ikére nagyobb szabású hangversenyt szándékozott tartani, a macedóniai és ó-szerbiai menekültek felsegélyezésére. A bécsi rendőrség betiltotta a hangverseny megtartását, mely a jótékonyág leple alatt, egyúttal politikai demonstráció is akart lenni.

— (*A fővárosi hírlapkiadóhivatali tisztviselők márczius hó 7-én rendezik hangversenyyel egybekötött táncmulatságukat a Royal-termeiben.*) A rendezőség még e hét folyamán teszi közzé a teljes műsort, melynek minden egyes száma kitünő lesz. Lesz egy komikus quartett, az Operaház kitünő művésznője és egy művésze fog közreműködni, egy ismert fiatal humorista, a Magyar Színház egy kiváló komikusa és még más művészek fognak szerepelni. Jegyek az összes napilap kiadóhivatalában kaphatók. Személyjegy ára 4 korona, családjegy 10 korona.

— (*Velencei éj a Dunán.*) *Mária Jozefa* főhercegnő ötletéből és kezdeményezésére, az ő védnöksége alatt a Jozefinum leány-árvaház és a Budapesti Ujságírók Egyesületének javára tudvalevőleg nagyszabású dunai ünnep rendezését vállalta magára *Szapáry* Pál gróf. Az ünnep májusban lesz a dunai hajók, sőt esetleg a hadihajók részvételével. Tulajdonképen egy dunai kivilágítás, szerenáé és hajósétahangverseny lesz az ünnep. A királyi palota összes ablakai ki lesznek világitva ez alkalommal, lesz tüzijáték és bál a Margitszigeten. Valószínű, hogy az udvar részéről többen fognak részt venni az ünnepélyen, amely az utóbbi évek legnagyobb szabású ünnepélye lesz. A közeli napokban meg fog alakulni a monstre rendező bizottság és akkor egyúttal kezdetét veszi a rendezés előmunkálata, amelyben a társadalom minden osztálya részt fog venni. Az ünnep érdekében *Szapáry* Pál gróf Bécsben is járt.

— (*Lujza hercegnő ügye.*) Genfből táviratozzák nekünk: Egy ujságíró meglátogatta *Lachenal* ügyvédet és kérdést tett hozzá drezdai utjáról és a szász királynál való kihallgatásáról. *Lachenal* nevetve felelt neki: Ez igazán pompás dolog! A szász király fogadott és pedig egyszerre Genfben, Bernben és a La Mét rie-ben! Az emberek annyit koholnak, hogy szinte csodálatos! A

legszebb azonban az, hogy még *Lujza* hercegnő is elhitte. — Drezdából jelentik: Bizonyosnak látszik, hogy a pápa föl fogja bontani a szász trónörökös házasságát, úgy, hogy ennek módjában lesz, hogy gyermekeinek anyát, országának pedig királynét adjon.

— (*Elítelt horvát igazgató.*) A mitroviczai törvényszék e hó 19-én két hónapi fogházra ítélte *Rádics* István zágrábi ügyvédet, amiért *Batajnicza* állomáson a magyarságot és a magyar államot gyalázta. *Rádics* egyik vezére azon horvát tulzók, akik egy a tartománygyűlésen, mint a horvát sajtóban állandóan izgatnak Magyarországot ellen. *Rádics* ur csak nemrég került ki a börtönből, ahová a tavalyi zágrábi botrányok alkalmával tanusított szerb és magyarellenes izgatása juttatta. Némely horvátországi ujság azt írja, hogy *Rádics* inkább az örültek házába való, mint a börtönbe. *Rádics* különben a sovén *Hrvtszka* szerkesztője.

— (*Marconi Róma diszpolgára.*) A római községi választmány — mint Rómából távirják — azt fogja ajánlani a községtanácsnak, hogy *Marconi*-t válaszsza meg Róma diszpolgárává.

x *Felhívjuk* olvasóink figyelmét *Herczeg* és *Horvát* Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az „Adria” szállóval szemben létező nődivat-áruházára.

x *Régi képek* javítását, nemesi czimerek, dekorációk, arczképek és mindennemű festmények készit *Linhart Vilmos* Budapest, Hunyady-utca 27. Telefon 58—83.

x *Az első kívánság*, amelyért a jó Istenhez könyörgünk, hogy tartsa meg egészségünket és ez csakis a 86967. sz. R. B. dupla elektro magnetikus kereszt megfelelő használata által nyerhető el. Sok ezer ember teljes egészségét ez állította helyre. Főltalálója *Müller Antal* ur, Budapest, V. Vadász-utca 42R. sz. naponként kap köszönő nyilatkozatokat, melyek közül egyet szőszerint hű másolatban nyilvánosságra hozunk.

Tisztelt *Müller* ur! Nem hiába olvastam az ujságban a hála és a köszönő nyilatkozatokat az ön 86967. sz. R. B. dupla elektro magnetikus keresztjéről, de ez csakugyan a tiszta igazság! Az a kereszt nagyon segít. Csak három hét óta viselem s máris egészséges vagyok. Gyomorgörceim voltak; étvágytalanságban és rheumában szenvedtem, úgy, hogy az egyik kezemmel semmit sem tudtam dolgozni és az egyik lábamban erős szurásom volt, de most az ön által feltalált kereszt segítségével a jó Istennek és önnek köszönhetem, hogy megint egészséges vagyok. Ezen keresztet mindenkinek ajánlhatom, Isten áldja meg önt. Tisztelettel *Murányi Emil*, Kronpach-fürdő.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Moharózsa.

(Dalmü 4 képben előjátékkal. Szövegét *Ouida* „Egy pár kis faczipó” czimű elbeszélése után írta: *Rothhauser* Miksa, fordította: *Cziglányi* Béla, zenéjét szerzette: *Hubay* Jenő.)

Bébé, az aranyhaju, kedves kis leányka egyszer csak szerelmes lett s jebbe behalt. Ez a történet. Mindenki ismeri. *Ouida*, a hírneves angol írónő *Egy pár kis faczipó* czimű novellájában dolgozta fel ezt a történetet olyan kedvesen, olyan szivhezszerűen, hogy a régi mese megújodott s ennek a novellának az alakjában gyorsan bajárta a világot. Hozzánk is eljutott s *Rothhauser* Miksa kollégánk operaszöveggel dolgozta fel, még pedig olyan sikerülten, tetszetősen, hogy az elbeszélés semmit sem veszített értékéből a színpadon. A sokszínű, terjengős regényből úgy választotta ki a cselekvény gerinczét, hogy az poézisének himporát épen megtartotta.

A *Moharózsa* tulajdonképpen, négy ideálisan szép képből áll, amely a cselekmény alapszerkezetét képezi. Zenei illusztrálásra igen alkalmasak, hatásosak ezek a képek. A szöveg összeállítása általában igen ügyes, látszik, hogy zeneértő ember színpadi érzékkel készítette. Hatalmas, maradandó alkotás le-

hetett volna a *Moharózsá*-ból, ha nem a *Hubay* Jenő kezébe kerül, vagy ha *Hubay* Jenő partitúrája több gonddal készült volna.

Ez kell legyen oka a vezérkönyv velőtlen-ségének, sivárságának, mert a cselekmény alkalmazkodik, de meg alapjában véve is alkalmas a *Hubay* zeneszerzői egyéniségének. Csupa holdvilág, sirám, vizenyősség a mese s ime a muzsika szakgatott, lapos, erősen wagneriánus s közel sem jár a dallamosság-hoz. Csodálatos, hogy olyan finom izlésű zeneszerző, mint *Hubay*, hogy tudta így félreérteni az előtte fekvő pompás szöveget! Érzik az egész partitúrából, hogy félt a melódiáktól. Előkelő akart lenni és különös, finom is, meg eredeti is s egyik sem sikerült neki teljesen. Csakis édes, széles dallamokkal lehetett volna itt szépen dolgozni, nem pedig az invenczió visszafojtásával, amely megölte a bájosságot s idétlen lett a wagneriánizmusra való törekvésében. Finom lett volna azért az a vezérkönyv, ha dallamos, szép részeket is vittünk volna haza magunkkal a bemutatóról, — sőt csakugyan akkor lett volna *Hubay*-hoz méltóan finom, nem pedig így, amikor az instrumentáció sem volt elég, hogy a véznaságot elpalástolja. Szóval ez a vezérkönyv sem a magyar zeneművészetet nem vitte előbbre, sem *Hubay*-nak nem hozott babért. A *Cremonei hegedűs* után nem ilyet vártunk. A partitúrából alig is tudunk érdemesebb részeket kiemelni. Szép az első képbeli duett (g-dur) és a kvintett finalé. A második képből a „Ti kis virágim...” kezdetű dal s a játszadozó gyermekek kara, valamint egy keringő. A második keringő (a harmadik képből) szintén csinos, ötletesen van hangszerelve, de az egész partitúrából az *apoteozis*-szerű végső jelenet a legszebb, ahol a *Hubay* tolla lendületet kap s megtalálja a helyes tónust, amelynek az egész operán uralkodnia kellene.

Zajos volt az Operaház tegnapi bemutatója. Sok virág, sok taps, babérkoszoru, ezüst toll meg pálma bőven volt, de még a külső siker sem volt őszinte. A földszint csak szokásból tapsolt s inkább a fényes kiállításnak és rendezésnek, a pompás előadásnak, mint *Hubay*-nak. *Kéménydy* gyönyörűen állította az egyes képeket, *Vidor* Dezső pedig gondosan rendezte. A főszerepet, *Bébet Szoyer* Ilonka játszotta. Gondosan, alapos kidolgozással. A hangja is eléggé érvényesült. Nagy sikert jelent az ő működésében ez a tegnapi kreációja. *Partnere* (Flamen festő) *Bochnicsek* volt. Nem hálás a szerep s nem is tudott neki *Bochnicsek* jelentőséget adni. *Payer M., Valent V., Flattné, Dalnoki s Beck* énekeltek a kisebb szerepeket. A zenekar betanításáért és pontos játékáért *Kerner* István érdemel dicséretet.

(—pp—r.)

* *Goszlenko-Volina* orosz kamaraénekesnő a petersburgi udvari opera ünnepelt primadonnájának nagy orosz hangversenye szerdán, márczius hó 4-én este 7 és fél órakor lesz a főv. Vigadó összes termében *Serato* Arrigo olasz hegedűművész és *Sedbal* Mária zongoraművész közreműködésével. E hangverseny iránt már most is igen nagy érdeklődés mutatkozik, a hangversenyt látogató közönség körében amennyiben a műsor a legnagyobb művészi színvonalon áll.

* *Hangverseny*. Pénteken, márczius 13-án alkalomunk lesz a hegedűművészet egy új genialis képviselőjével megismerkedni *Herites* Mária személynében, ki legutóbb tünt fel bécsi hangversenyében. A fiatal művész ki *Herites* Ferencz prágai hírneves író leánya, *Kubelik* tanáránál, *Sevčík* nyerte kiképzését Prágában és ez idő szerint annak legnagyobb tehetségű tanítványa, kinek saját tanára a legnagyobb jövőt jósolta. Mindenesetre tehát nagy érdeklődéssel nézünk

elébe a fiatal művésznek első *budapesti* hangversenyének, amelyen részt fog venni *Bochnicsek* Gyula a m. kir. Opera közkedveltségű tenoristája is. *Herites* hangversenyét *Méry* Béla rendezzi.

* „*A madarak védelméről*“ címmel megjelent az országos állatvédő egyesület kiadásában S. *Kukuljević* József m. kir. állatorvos egy előadása. A kis füzet utmutatást ad a madarak téli etetésére vonatkozólag és ismerteti egyszersmind a fészkelő házikókat. Megrendelhető s ingyen kapható VII., Nefelejts-utca 14. szám.

NYILT-TÉR.

VÉRGYÓGYÍTÁS Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendel naponta 9—12-ig és 8—9-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

32 **koronáért készít divatos öltönyt vagy télikabátot remek szabásban**

BLUM A. férfiszabó

Budapest, VII., Szövetség-utca 28/a. szám

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ **A Győrffy-Szerényi-ügy.** A büntető járásbírósnál rágalmozással és becsület sértéssel vádolta Győrffy Gyula dr. volt orsz. képviselő Szerényi József min. tanácsost azért, mert ez Hegedűs Sándor volt kereskedelmi miniszternek és Nagy Ferencz volt államtitkárnak azt mondta, hogy Győrffy az Engel-fele fonógépekkel panamázik s hogy ebben az ügyben őt is megakartá vesztegetni. Az első tárgyalás során azonban a bevadolt miniszteri tanácsos viszonydat emelt Győrffy ellen, mert ez egy, a kereskedelmi miniszterhez intézett levelében azt írta, hogy Szerényitől multjánál fogva nem lehet lovagias elégtételt kérni. Mára volt kitzve ezen ügyekben a tárgyalás Baumann büntető albiró előtt, a büntető járásbírósnál. A tárgyalást azonban, különböző iratok beszerzése miatt és részben azért is, mert Győrffy akadályozva volt a megjelenésben, február 18-ára halasztották.

§ **Uzsorások.** Három uzsorás ügyével foglalkozott ma a Kuria. Rohrich sámuél, Scharf Bernát és Zelig Efraim csaknem tönkretették Tenke erdélyi község lakosságát. 18-tól 200 százalékig terjedt az uzsorakamatok skálája, amelyet apróbb kölcsönök után róttak ki az elszegényedett emberekre. Végre hurokra kerültek. A vizsgálat negyvenhárom uzsoraesetet állapított meg. A három vádlót ellen, hatvannyolc volt a panaszosok száma, százhetven volt a tanu. Rohrich Sámuel egyévi és nyolczhónapi fogházra és 1800 korona pénzbüntetésre; Scharf Bernátot tizhavi fogházra és 1800 korona pénzbüntetésre ítélte a kolozsvári törvényszék, Zelig Efraimot pedig felmentette. A kolozsvári kir. tábla Rohrich pénzbüntetését 1720 koronában állapította meg. Scharf Bernát pénzbüntetését ellenben 280 koronára szállította le, Zelig Efraimot 22 esetben szintén bünösnek találta mint bünsegédet s negyhónapi fogházra és 880 korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria ezt az ítéletet jóváhagyta.

§ **A fizetésrendezés és a birói kar.** A budapesti törvényszéki bírák holnap, e hó 22-én délelőtt 10 órakor a tisztviselői egyesület helyiségeiben (Eszterházy-utca 4.) értekezletet tartanak a fizetésszabályozási törvényjavaslat sérelmeinek megvitatása végett. Az értekezletet összehívó bírák felhívják kartársainkat, hogy ezen az értekezleten minél számosabban jelenjenek meg.

REGÉNY-CSARNOK.

Az aranytermő szőlő.

— Történeti regény. —
Írta: Magyar Gyula.

A veszprémi régi vármegyeház emeleti folyosójának egyik fülkéjében évszázadok óta ott áll egy vén nagy faszekrény. Tölgyajtájára valami régen porladozó asztalos mester a magyar czimert faragta ki esetlen vésséssel. Egyik évszázad a másik nyomába lépett, egyik nemzedék a másikat váltotta föl, de soha senkinek eszébe nem jutott arra gondolni, hogy ez az öreg butordarab mit rejt magában. Mikor még a tekintetes vármegye nemes, nemzetes és vitézlő urainak kardcsörtetése és sarkantyupengése hangzott az ámbitus durva gránitkő darabjain, ép úgy nem vette észre senki, mint az ötvenes években, mikor a német világ beamtereinek idegen káromlásaitól visszhangzott a hatalmas boltívcsarnok. Mi lehet benne, senki sem kérdezte, kereste, kutatta. A vaskapcsokkal lezárt ajtókat, melynek sárgaréz zárai be voltak rozsdásodva, senki sem kísérlette meg fölnyitni. Egyszer azután egy véletlen eset ezelőtt néhány évtizeddel megíráterelte a figyelmet az öreg almáriomra.

Hideg deczemberi éjszaka volt. A vármegyeház előtt, fönt a vár nagy, széles utcáján, a fény föl előretörő zivatar végig sivitott, hatalmasan megrázva az évszázadok előtt épült emeletes házak, főpapi paloták ablakait, erős tölgyfa-kapuit, úgy, hogy egyegy nagyobb rohamnál csörömpölve zuzódtak össze az utcai lámpások üvegtáblái. A megyeház melletti nagy sárgaépület alsó, vasrácsos ablakai mögöl, hol az elmebetegek azilluma volt, kísérteties halotti énekkordjajai vegyültek bele az orkán félemeletes zúgásába. Lent a vármegyeház mélyén, a földbenyuló börtön kazamatái előtt a fegyveres örök egyhangu kopogása hallatszott, fönt az utcai főépület pénztár-szobája előtt pedig Dömötör János megyehuszárr állt őrt, mérte a két lámpástól félhomályban maradt ambitust lépteivel, ameddig meg nem unta ezt a mulatságot és le nem ült a sarokba.

„Két fülére huzta a köpönyege gallérját... azután... elszenderedett.”

A zugó zivatar éles széllyelvei átesusztak az öreg épület ablakhasadékain, kéménynyílásain, kályhakürtőin s amint a nagy kemenczéből kipattantottak egy-egy szikrát, valami siralmas, sokszor zokogásba átcsapó nótát fújtak; néha pedig a hangozó olyan örületes zagyalékát idézte elő, mintha ott lenn, a börtönökbe elzárt háromszáz rab rázná bilincseit.

Dömötör János megrázkódott. Valami féltelmes hatással volt rá a természet haragjának ez a csattogó harsonája s úgy tett, mint a kis gyermek: hogy ne féljen, a két fülére huzta a köpönyege gallérját, aminek következtében azután szerencsésen elszenderedett.

Olyan félálom féle nehezedett szempilláira. Fülébe hangzott a fürgeteg orgiája, s ennél a zenénél víziók szálltak agyának sejtszéjé közé. Megpróbálta a fölébredést, de mintha valami delejes erő kötötte volna le zsidbadó érzékeit, nem tudott az erőszakos álomból kibontakozni. Ha van valami, ami az emberi érzékenység idegszárait a rég elmúlt idők eseményeivel, vagy a jövőben történendőkkel, mint egy láthatatlan telefonhuzal összeköti, téren és időn keresztül, akkor a jó Dömötör János lelkét egy ilyen látomány reszkettette meg.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Uj hitelszövetkezet. „Unió takarékos és hitelszövetkezet” czímmel új szövetkezet alakult a fővárosban, melynek igazgatósági tagjai lettek: aranyos-maróthi Rónay Gusztáv nyugalmazott ezredes, dr. Stern Adolf nyugalmazott törzser orvos, Löherer Andor jószágkormányzó és Weinberger Lajos nagybirtokos. Az intézet a valódi szövetkezeti eszme szolgálatában akar állni és ezért alapszabályai számos újítást tartalmaznak. A szövetkezet a valóban segélyre szorult és szerényebb anyagi viszonyok között élő egyéneknek akar segíteni. Az évtársulati rendszer mellözve és a kölcsön törlesztése a részjegyek befizetésétől elkülönítve történik. A tagok mindenkor az apasztott kölcsöntöke után fizetik a kamatot. A választmány tagjai Memlaur Károly, Molnár Ákos, Nagy Arthur nyugalmazott ezredesek, Armandola Károly nyugalmazott alezredes, Bolyvánszky Gyula és Petics János nyugalmazott őrnagyok, Breuer Henrik nyugalmazott százados és dr. László Mór nyugalmazott sorhajó-orvos.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonatőzsde.

Készárúüzlet.

Eladatott: Buza tiszavidéki 8700 mm. 8.27—8.40 kor., mezőhegyesi 600 mm. 7.87—8.22 kor., pestvidéki 2550 mm. 8.12—8.25 kor., szibiai 1000 mm. 7.40 kor., egyéb fajta 600 mm.

Rozs 1300 mm. 6.72—6.77 kor.

Árpa 150 mm. 6.20 kor.

Tengeri 100 mm. 5.85 kor.

Határidőüzlet.

Kezdetben bágyadt volt az irányzat, később azonban kedvező külföldi tudósításokra fedezési vásárlások történvén, az irányzat szilárdult és az árak emelkedtek.

Délben jegyez:

Áprilisi buza	7.52—7.53
Áprilisi rozs	6.61—6.63
Áprilisi zab	6.10—6.11
Májusi tengeri	6.07—6.08
Juliusi tengeri	6.13—6.14

Értéktőzsde.

A forgalom már a heti záratra való tekintettel is nagyon korlátolt maradt. Az irányzat pedig lanyha s csak a helyi közlekedési papírok emelkedtek.

Előtőzsde. Osztrák hitel 690—688.75—688.50, magyar hitel 746—744.50—744, négyszázalékos koronajáradék, 99.50—99.50, jelzálogbank 500.—500.—, államvasut 699.25—698.25—693, déli vasut 56—56—56, városi villám vasut 312—312—312, bpesti közúti vasut 617—617—619.

Zárlat, Osztrák hitel 688.—, magyar hitel 742, magyar hitel 745, négyszázalékos koronajáradék 99.50, jelzálogbank 501.50, államvasut 696.75, déli vasut 56, városi villamos vasut 313.50, bpesti közúti vasut 619.50

A SZERKESZTÉSÉRT IDEIGLENESEN FELELŐS:

PAP TAMÁS.

Laptulajdonos:

A „MAGYARSÁG” lapkiadó-vállalat.

Telefon-szám: 154.

TÁP-POR

Állattenyésztők!

Főlsleges az állatbiztosítás, ha a kintnőn bevált és miniszterileg engedélyezett

HUSZÁR-féle

„Állattáport”

használja. — Számos elismerés.

Árajánlattal és prospektussal szívesen szolgál

HUSZÁR A. és TÁRSA, BUDAPEST,

VII., DAMJANICH-UTCZA 47.

TÁP-POR!

Használt férfruhákat, fehérneműt, alkalmi cipőket veszek legmagasabb árban.

SINGER MATIAS

Budapest, VIII. kerület, Lujza-utca 3.

Telefon

Telefon

Eckmayer József

épület- és műlakatos

aczélfémez-, zajtalan görredőny és napellenző gyár.

Gyár: Podmaniczky-utca 12.

Ajánlom

ujja átalakított

Balaton Garni-szálloda

(volt Szanszuzi)

Hajnal-utca 6.

ujjonnan berendezett villam-világítással és mennyezetes rézágakkal. II. emeleten 60 krajczáros szobák, ingyen fürdő szoba használattal.

MILLENNIUM-kávéházban

(Andrást-ut és Eötvös-utca sarkán.)

ma és mindennap

a szép szőke

zalamegyei kintűnő cigányprimás

HORVATH TONI

jeles zenekarával hangversenyez.

Kitűnő tisztelettel
(Ifjabb) Duschka Lipót
kávés.

1 frt 20 kr. egy öltöny ruha

vegyi uton való tisztítása, vasalására és javítása.

Csakis a bueapesti elismert legjobb híru javító és tisztító intézetben.

SPITZ és DEUTSCH

Vörösmarty-utca 73.

Mérték szerinti megrendelések a legolcsóbb és legfinomabb angol szövetből 24 óra alatt készülnek.

RUJDER-kávéház

Podmaniczky-utca 37. Csengery-utca sarok.

Ma és minden este,

valamint vasár- és ünnepnap délután a közkedvel

Balázs Pista hangversenyez.

FOLIES CAPRICE.

VI., Révai-utca 18.

igazgatóság: LEITNER és KELETI.

10 órakor. MA: 10 órakor.

32-es Hordár.

Bohózat. Irta: La petit.

9 órakor. Ezt megelőzi: 9 órakor.

A vezérigazgató.

Bohózat. Irta: Caprice.

10 órakor. 10 órakor.

„Plátói szerelem.”

Első budapesti kávémagazinoszétküldési

osztálya

K A V E

tartós vászonzacskóban.

4 1/2 kl. Cuba kávé	forint 7.50
4 1/2 kl. Mokka	forint 7.50
4 1/2 kl. Jáva	forint 7.50
4 1/2 kl. Gyöngy kávé	forint 7.50
1/4 kl. Császár keverék tea	forint 1.50

Belák István Budapest,

VII. kerület, Rottenbiller-utca 4. szám.

Fogak

2 forinttól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással. A gyökér eltávolítása főfőst eses. Szajpadlás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielégítettek.

Részletfizetésre is.

KOVÁCS J. fogműterme

Budapest, Károly-körút 9. II. em. 8. szám.

(Gróf Hadik-palota.)

Található naponta reggel 9-től délután 5-ig.

MINTA-szálloda

Nagymező-utca 62. szám.

(A Fővárosi Orfeum és a Nyugati pályaudvar közelében.)

REZBUTOROK. — Tisztaság, kényelem és olcsóság. — FURDO

HASZPÁLAT és VILLANYVILA

GITAS DJITALAL. — Földszint

ten fényes kávéház. — Esténként

kitűnő zene. — Kellems taláko-

zási helye a főváros bohém elemi-

nek. Telefonszám 315.

Tisztelettel ROSENBERGER LAJOS tulajdonos.

Használjon csak

HERKULES' sósborszeszt.

Elismert legkiválóbb készítmény.

Próbaüveg 50 fillér.

Főraktár: Török József gyógyszer-tárában, Budapest

és „Möbren-Apotheke” Wien.

Gyár:

Huszár A. és Társa

Budapest, VII., Damjanich-utca 47.

0000 SZEGÉNY CSELED 0000

megvárjuk, hogy a rémhideg és a szent ünnep beálltával egy kis ajándékot adjunk neki. Erre egyedül a mi áruházunk alkalmas, nálunk kapható

- 1 vég 30 rőtűn Duna vászon
- 1 4/4 Horozag vászon
- 1 Székely vászon
- 1 3/4 lepedő vászon
- 1 Bőr vászon
- 1 RRR. Chiffon
- 1 Kék. kifos
- 1 30 rőtűn. karvász
- 1 3/4 selyem finok
- 1 60 legfinomabb
- 1 gyűsbacra való selyem

- 2.50 frt 1 4/4 Magyarasszony vászon
- 1.50 frt 1 Irlandi vászon
- 1.50 frt 1 tollhuzat fehér 30 rőtű
- 1.50 frt 1 sárga, kék, rózsaszínben
- 1.50 frt 1 test tisztavászon pohártörölő
- 1.50 frt 1 astarti kőszel, jó minőségű fehér és színes
- 1.50 frt 1 kőszel, astarti valódí
- 1.50 frt 1 ablakra való csipke függöny
- 1.50 frt 1 ablakra való szövet függöny

Előnyös árak.

- 2.50 frt 1 drb egy és astarti (1 készlet)
- 1.50 frt 1 finom selyemnyája Clot v. Cashmir paplan
- 1.50 frt 1 frt, minden színben kapható
- 1.50 frt 1 finom atlas paplan
- 1.50 frt 1 legfinomabb
- 1.50 frt 1 Fedorral mindig 4 frttal drágább.
- 1.50 frt 1 Lászar és tengerifű ágyceték a legjobb kivitelben mérték szerint készítenek.
- 1.50 frt 1 Állandóan vaktáron
- 1.50 frt 1 elegáns utcai-ruha

- 1.50 frt 1 Gyönyörű selyemnyája
- 1.50 frt 1 remek angol ruha
- 1.50 frt 1 legújabb Costum kabát és st. 15 frt és felette
- 1.50 frt 1 koczkás háta double gallér
- 1.50 frt 1 vattás finom posztó gallér
- 1.50 frt 1 női tavaszi kabát
- 1.50 frt 1 legj. anyagból készült Pálma
- 1.50 frt 1 leányka felsőkabát
- 1.50 frt 1 selyem Plach kabát

Megjegyzés! Vidékre minden csomagot, mely 10 frtot meghaladja portó és csomagolás mentesen **Megjegyzés** küldjük.

20 forint után 3% pénztári engedményt adunk. Árunk jótételező és jó hírnevünk szavatol, meg nem felelő árut szívesen vissza veszünk.

A felsorolt cikkek közül mintákat nem küldhetünk, mert a rendelések szétküldése maga is minden időnkét igénybe veszi.

Brocat bál belépő 2.75. Selyem menyasszonyi ruha 25 frt. Gyászruha-kelmékben óriási választék.

Alapítattott 1895. **HERCZEG és HORVÁT** női-divat vászon és confectió nagy áruház Budapest, VII., Kerepesi-ut 52. szám

S Z I N H Á Z A K.
Vasárnap, 1903. február 22-én.
M. kir. Operaház. **FAUST.** Kezdeté 7 órakor.
Nemzeti színház. **Annuska.** Kezdeté 7 órakor.
Népszínház. **Bob herczeg** Kezdeté 7 órakor.
Vigszínház. **Kéz kezét mos.** Kezdeté fél 8 órakor.
Magyar színház. **A bajusz.** Kezdeté fél 8 órakor.
URANIA. Kezdeté 7 órakor.

SCHOTTOLA ERNŐ
a gummi gyártás meghonosítója
Budapest, Fonciére palota.
Legjobb minőségű sárczipók és esőköpenyekről árjegyzék ingyen.

Kováts Béla kocsigyártó-mester. Alapítattott 1886. Kiténtetve az ezredéves killitáson.

ajánlja magát mindennemű új luxus- és üzleti kocsis készítésére valamint átakításra és javításra minden kivitelben. Szolid gyártmányú új gummikerekek, ezen javítása is, ugymint új gummi-huzás, vagy a gummi kijavítása szakszerűen eszközöltetnek. Új és kevésbé használt különféle luxus-kocsikból raktártart. Bárminemű használt kocsik becséreltetnek vagy megújítanak. Kocsik gondozásra elfogadtatnak.

BUDAPEST, V. kerület, Lipót-körut 4. szám. bejárat a Hollán-utcából.

Villamos zseb- és kézi lámpák fényszórával, százaz elemmel, vagy akkumulátorral. Éjjeli használatra rendkívül alkalmas papok, turisták, tanítók, föld-birtokosok, vadászok, katonatisztek, vegyészek, gyógyszerészek, vasuton utazók számára.

Villamos kézilámpák íráshoz, olvasáshoz, karácsonyfa, diszvilágításhoz, továbbá indító-készülékek, villanyos telepek, izzólámpák, távbeszélők, kirakatvilágítások, távirók.

NEUMANN JÓZSEF VILMOS hatóságilag eng. elektrotechnikus. **BÉCS, L. ADLERSASSE 12.** Árjegyzék ingyen.

Alapítattott 1888.

Csak 3 óráig! maradnak érvényben az alantirt **mesés olcsó alkalmi árak.** Árjegyzék kívánatra * küldve lesz. *

Szenzációs czipő-eladás: Legtörtésőbb uri bőrczipők 2.65 frt, Fűzős női sárga bőrczipő most 2.18 frt, Cizugos női eberlasztva czipő csak 1.95 frt.

E lap olvasói 2% pénztári engedményt kapnak. Vidékre szétküldés naponta háromszor.

Árjegyzék-kivonat.

Uri és női divatezikkék.	Fegyházkötésű sockni prja 16, 23, 26 kr	Diszes mosó kötény 23, 32, 39, 42 kr.
Tartós uri schiffon ing sima mellel frt 85, 95	Kötött czérna sockni fekete vagy színes 22, 24	Melles női Gloth kötény 99, 1.12, 1.37
• • RR • • redős • • -98, 1.17	Selyem csokor fekete vagy színes 15, 19, 28, 36	• • mosó • • 53, 62, 78, 96 kr.
• • RR • • sima • • 1.12, 1.36	Önkötő nyakkendő tiszta selyem 23, 31, 39 kr	Remek női bőrkezttyü elsőrendű minőség reklám ár 69, 85 kr.
• • RR • • redős • • 1.34, 1.52	Bőrvászon női ing 43 kr., diszes betéttel 53 kr	Szintartó női harisnya 12 kr.
Remek divat színes mellel uri ing 97, 1.15, 1.32	Szintartó női ing olcsó ár 54 kr.	Kötött női harisnya 23, 28, 32 kr.
Batiszt levantin egész színes uri ing 1.32	RR schiffon női ing pazar diszszel 72, 89, 96 kr.	Divatos női flór harisnya 88 kr.
RR schiffon uri ing fehér batiszt mellel 1.15, 1.39	Rumburgi pamut vászon ing kézihimzéssel 87, 95	
RR schiffon óriási hálóing csak 83, 90, 1.18	• • • • kézihimzés betéttel 1.29, 1.88	Triko alsó ruhák.
12 drb RR schiffon gallér minden alakban 1.20	Flanell divat blouse olcsó ár 73, 92 kr.	Uri triko ing reklám ár 45, 57, 63 kr.
1 pár RR schiffon kézzel fehér v. színes 19 kr	Posztó, remek blouse frt 1.27	• • legmelegebben bélelt 57, 69, 88
1 drb ingmell sima 13, 17 kr., redős 29, 34 kr	Szövet blousok, legújabb divatuak 1.32, 1.58	• • flanell turista ing 73, 81 kr.
Bőrerős köpper uri alsó nadrág olcsó ár 35 42 51	Tartós mellfűző olcsó ár 45, 67, 83	• • triko meleg nadrág csak 55, 66, 72 kr.
Legerősebb köpper nadrág himzett gombos 59 68	Valódí halsont divat fűzők frt 1.19, 1.87	• • legjobban bélelt • • 78, 83, 92 kr.
Remek köpper gombos nadrág selyem himzéssel 99, 1.28	Fűzővédő minden színben 15 kr.	Női bélelt triko ing egész meleg 62, 69, 78, 86
	Gloth diszes női kötény 33, 39, 45, 61 kr.	

SCHRANK LIPÓT vászon és divatárúk nagy áruháza Budapest, VI., Nagymező-utcza 8. (Teréztemplommal szemben) 000000

FÉRFI RUHÁT

ne rendeljen, míg
Szücs Lajos szabó-m.
Budapest, Gyöngygyök-utca
9. legújabb szövetmintáit
át nem nézte, mely ki-
vánatra ingyen és bér-
mentve küldetik. Mérték
után 12 és 15 forintért
készítik finom gyapju-
szövetekből férfiföltényt,
a legjobb divat szerint.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és köny-
vek legolcsóbban kaphá-
tók:

Szüts és társánál
Budapest, VII., Ujvilág-utca
2. szám.

Köhögés

rekedség légzőszervek
bántalmánál e sórangu
orvos-szaktekintélyek
ajánlják az I. számú Jó-
zsef táptéat. Székrekedés
emésztési zavaroknál és
mint vértisztító a II. számú
József-táptéat kapható Tö-
rók József gyógytárában,
Fő és széküldés Vogler
József drogulista assistens-
nél, Budapest, Rókk-Szil-
árd-utca 5. sz. 10 doboz
megrendelésénél is a pénz
előleges mellett bérmentve

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bar-
tilla fogvizének** haszná-
lata mellett, üvegje 35 kr.
valaha ismét fogfájást
kap vagy szája büzlök.
(Csomagolásért külön 10
krajczár.)

Bartilla-Winkler Ed.

Wien, 19 I., Sommergasse
I. Főraktár **Budapest,**
Török J. Király-utca 12.
Andrássy-ut 29. **Dr. Egger**
Váci-körút 17. Csakis
Bartilla fogviz kérendő.
Hamisítások bejelentése
jól jutalmaztatik.

BLOCH S.

oklev. tan. és gyakorló
könyvelő Erzsébet-körút
53, kiképez felnőtteket a
magas m. kir. miniszte-
rium engedélye alapján
az egyszerű és kettős
könyvitelben, keresk.
levelezés, szép és helyes-
írásban, valamint a ma-
gyar és német nyelvben.
Hölgyeknek külön okta-
tás. Vidékiek levélbelileg
sajátíthatják el a könyv-
vitelt.

Bakos Sándor

orvosi műszerész és késműves

Budapest,

VII., Rombach-utca 9. sz.

Orvosi műszerek
javítása pontosan eszkö-
zöltetik.

Testgyógyászati gépek
és sérvkötők

megrendelésre a legjobb
kivitelben készíttetnek.

A villamosság csodája!

? ? ?

A legszeb
népnapj ajándék egy

Villamos zseblámpa,

mely egy gomb megnyo-
mása után azonnal gyö-
nyörű villamos fényt
áraszt **Nem robban, nem**
tűzveszélyes. Elegáns, ké-
nyelmes, praktikus és
tartós, minden háztartás-
ban nélkülözhetetlen.

Ara 4 korona.

Tartalek-telep melyet bárki maga a lámpába he-
lyezhet 1 korona 20 fillér.

Csakis a pénz előleges beküldése mellett szállítja bérmentve

AUFFENBERG J.

Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 29. szám.

Nem tetszőt mindenkor kicserélek.

„A magyar testőrhöz“**PETRUS KÁROLY**

polgári és katonai szabó egyenruhá-
zati vállalata

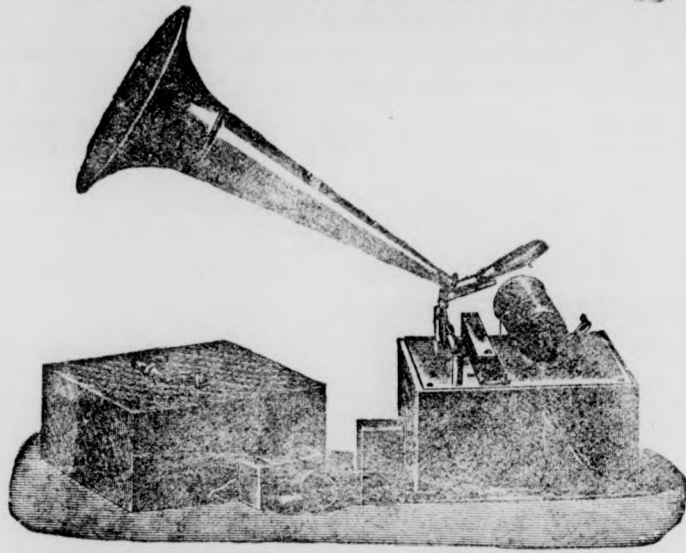
Bécs XIII. Hutteldorfstrasse
183.3.

szemben a cs. és kir. lovassági kaszárnyával, a cs. és
kir. gyalogsági kadétskála és a cs. kir. landwehr-ka-
szárnya közt, Breitenfeld vasúti állomás.
Egyenruhák a cs. és kir. katonaság, ál-
lamhivatalnokokrészére, sport-, vadász-
és kerékpároltörnyök, liberálák stb. a leg-
kedvezőbb feltételek mellett; gyakorló
egyenruhák az egyévi önkéntesek ré-
szére a legszolidabb kivitelben és pedig
a gyalogságnak (zubbony, nadrág és kö-
penyeg) 36 frt, vasúti és távíró ezred,
vadász, hidász, egészségügyi csapat és
honvédségnek (zubbony, nadrág és kö-
penyeg) 38 frt, tábori és vartüzér- és
utászág részére (ujjas, nadrág és kö-
penyeg) 39 frt.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk

A legjobb cs-ládi
szórakoztató sz.

Árpád-fonográf.

Szaval, énekel, zenél.

Felvesz és reprodukál eredetűen bármily k mpikált zenét, szavalatot, beszé-
deket, éneket. **Ara teljesen felszerelve 50 korona.** A hengerek ára 2
koronától feljebb. Üres, felvetelre való hengerek ára K. 1.20.

Sternberg Armin és
Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár, Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. sz.
Hangszer-árjegyzék (minden cikkről külön) ingyen kapható, csak
meg kell nézni, hogy mielő hangszerről kívánatik az árjegyzék.

Zárt, írásbeli versenytárgyalás

ipari termékek-, anyag-, eszköz és szerszámművek szállítására.

A mezőhegyesi-, kisbéri-, bábolnai és fogarasi m. kir. állami ménesintézetek a gödöllői m.
kir. koronauradalom, a kolozs-tordai m. kir. állami ménesgazdaság és a bubinpalánkai m. kir. állami
csikótelepen a folyó év végéig felmerülő szükséglet fedezésének biztosítása végett az alább
jelzett áruk szállítására **Budapestben a földmivvelésügyi ministerium II. emeleti ta-
nácstermében**

1903. évi márczius hó 18-án d. e. 10 órakor

zárt írásbeli versenytárgyalást fogok tartatni a melyre a vállalkozókat azzal hívom meg, hogy **az
ajánlatok** ezen versenytárgyalásra **legkésőbb 1903. évi márczius hó 15-én délelőtt
10 óráig nyújtandók be.**

A szállítandó áruk a következők:

Portland és románcement, kőszén, vas és aczélanyagok, gőzekekötél, gazdasági kézieszközök, fém-
anyagáruk, üvegáruk, kidolgozott bőranyag, lenkender, juta és pamutszövetáru, posztó és nemezzövetáru,
festő és mázolóanyagok, kenőolajok és zsiradékok, vegyipari készítmények, kénsav, gyógyszerek, ruggyanta-
áruk, papírneműek, nyomtatványok és irodaszerek.

A versenytárgyalás főbb feltételei:

1. A versenytárgyaláson általában csak magyar honosságú termelők, illetőleg Magyar-
országon valamely illetékes hatóságnál bejegyzett ipari vagy kereskedelmi cégek vehetnek részt.
2. Csakis azon ajánlatok lesznek figyelembe vehetők a melyek a hivatalosan megállapi-
tott ajánlati minták szerint vannak megírva, és általános és részletes versenytárgyalási fel-
tételeknek mindenben megfelelnek.
3. Az ajánlatok akár bérmentes postaszállítás útján (a fenti czim aiatt) akár személyes átadás
vagy beküldés útján (földmivvelésügyi ministerium, félemelet 29. ajtószám. Segédkivatali főigazgató)
nyújthatók be.

4. Az ajánlatok benyújtásának határidejéül kitűzött 1903. évi márczius hó 15-én délelőtt
10 órán (tehát a versenytárgyalás idejét 3 nappal megelőző idő) túl beérkező, valamint pót-
ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

**!! Az általános és részletes versenytárgyalási feltételek, valamint
az ezeknek megfelelő ajánlati mintalapokat a gazdasági főigazgatói hivatal
(földmivvelésügyi ministerium II. em. 81. ajtószám) díjmentesen adja ki, ki-
vánatra az ajánlatot tenni szándékozókknak, portóköteleesen meg is küldi.**

Budapest, 1903. február 17.

M. kir. földmiv. minister.